

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА
АРХІТЕКТУРИ

КАФЕДРА АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ, ГЕОДЕЗІЇ ТА ЗЕМЛЕУСТРОЮ

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

**для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій»
денної та заочної форм навчання**

Дніпро 2023

Методичні вказівки до виконання кваліфікаційної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій» денної та заочної форм навчання / Укладачі: Кульбака О.М., Ландо Є.О., Бєгічев С.В., Ішутіна Г.С. – Дніпро: ПДАБА, 2023. – 46с.

Методичні вказівки призначені для допомоги студентам при виконанні кваліфікаційної роботи. У методичних вказівках розглянуті питання визначення технічних нормативів.

Укладачі: КУЛЬБАКА О.М., к.е.н., доц. кафедри автомобільних доріг, геодезії та землеустрою ПДАБА;
ЛАНДО Є.О., к.т.н., доц. кафедри автомобільних доріг, геодезії та землеустрою ПДАБА;
БЄГІЧЕВ С.В., к.т.н., доц. кафедри автомобільних доріг, геодезії та землеустрою ПДАБА;
ІШУТІНА Г.С. к.т.н., доц. кафедри автомобільних доріг, геодезії та землеустрою ПДАБА.

Відповідальний за випуск: ЛАНДО Є.О., к.т.н., доцент кафедри автомобільних доріг, геодезії та землеустрою ПДАБА

Рецензент: БОКЛАГ В.А., д.н.з д.у., професор кафедри автомобільних доріг, геодезії та землеустрою ПДАБА

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри автомобільних доріг, геодезії та землеустрою

Протокол № 2 від 01.09.2023 р.

В.о. завідувача кафедри Євген ЛАНДО

РЕКОМЕНДОВАНО ДО ДРУКУ

Навчально-методичною радою ПДАБА

Протокол № 1 від 21.09.2023 р.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Мета та завдання кваліфікаційної роботи.....	5
2. Перелік тем кваліфікаційних робіт.....	7
2.1. Тематика кваліфікаційних робіт загального характеру із спеціальності.....	7
2.2. Тематика кваліфікаційних робіт із впровадженням у землевпорядне проектування.....	10
2.3. Тематика кваліфікаційних робіт з геодезії, картографії, кадастру та землеустрою.....	14
3. Завдання на кваліфікаційну роботу.....	16
4. Структура, зміст та обсяг кваліфікаційної роботи.....	16
5. Вказівки до виконання кваліфікаційної роботи.....	22
6. Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи.....	23
6.1. Нумерація сторінок та розділів.....	24
6.2. Посилання на використані джерела.....	25
6.3. Вимоги до графічних матеріалів.....	26
6.4. Оформлення таблиць.....	29
6.5. Оформлення формул.....	29
6.6. Використання скорочень.....	30
6.7. Список використаних джерел.....	31
6.8. Оформлення додатків.....	32
7. Вимоги до рецензій на кваліфікаційну роботу.....	32
8. Перевірка на плагіат.....	33
9. Порядок подання до захисту та захист кваліфікаційної роботи.....	34
Рекомендована література.....	38
Додатки.....	40

ВСТУП

Методичні вказівки розроблені на основі чинних нормативних документів: Закону України № 2145-XIII від 05.09.2017 р. «Про освіту», Закону України № 1556-VII від 01.07.2014 р. (редакція від 02.05.2023 р.) «Про вищу освіту»; ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення»; Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.02.2021 № 128 «Про затвердження Вимог до міждисциплінарних освітніх (наукових) програм»; Стандарт вищої освіти зі спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» галузі знань 19 Архітектура та будівництво для другого (магістерського) рівня вищої освіти від 10.07.2023 року №835, стандарту Придніпровської державної академії будівництва та архітектури МР-01-23 «Положення про загальні вимоги щодо порядку планування і видання навчально-методичної літератури з грифом академії».

Магістр – освітній рівень, отриманий на основі рівня вищої освіти бакалавра у результаті поглиблення спеціальних умінь та знань інноваційного характеру, має певний досвід їхнього застосування та продукування нових знань для вирішення проблемних професійних завдань у певній галузі. Магістр повинен мати широку ерудицію, фундаментальну наукову базу, володіти методологією наукової творчості, сучасними інформаційними технологіями, методами отримання, обробки, зберігання та використання наукової інформації. Він має бути спроможним до плідної науково-дослідницької та науково-педагогічної діяльності.

Атестація магістрів зі спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» здійснюється у формі захисту випускної кваліфікаційної роботи магістра.

Кваліфікаційна робота – письмова робота, що виконується випускником магістерського ступеня вищої освіти, теоретичного, теоретико-експериментального чи теоретико-прикладного характеру, спрямована на самостійне розв'язання складних дослідницьких завдань, пов'язаних з певною науковою або науково-практичною проблематикою кафедри. Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання складної комплексної задачі у сфері геодезії та землеустрою, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій.

Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або у репозиторії закладу вищої освіти.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Основне завдання її автора – продемонструвати рівень своєї наукової кваліфікації, уміння самостійно вести науковий пошук і вирішувати конкретні наукові завдання. Кваліфікаційна робота зорієнтована на:

- розширення теоретичних знань студентів з фахової підготовки;
- систематизацію та самостійний аналіз сучасних підходів до розв'язання складних питань, пов'язаних із новітньою інтерпретацією певних наукових проблем, що є об'єктом даного магістерського дослідження;
- поглиблення знань магістрантів із суміжних наук, насамперед з філософії, психології, соціології;
- подальше удосконалення умінь та навичок самостійної роботи із науковою літературою, виявлення тенденцій і закономірностей досліджуваних процесів;
- формування умінь самостійно визначати об'єкти та етапи магістерського дослідження, обґрунтувати систему заходів, необхідних для розв'язання теоретичних та прикладних завдань;
- розвиток умінь самостійно формулювати найбільш вагомі узагальнення основних результатів.

Отже, магістерська підготовка – це по суті перший серйозний крок у науково-дослідницькій та науково-педагогічній діяльності. Кваліфікаційна робота як самостійне наукове дослідження кваліфікується як навчально-дослідницька праця, в основу якої покладено розвиток відомих рішень, її тематика та науковий рівень мають відповідати освітньо-професійній програмі навчання. Виконання зазначеної роботи повинне засвідчити, що її автор здатний належним чином вести науковий пошук, розпізнавати професійні проблеми, знає загальні методи та прийоми їхнього вирішення.

Як теоретико-прикладне дослідження кваліфікаційна робота повинна містити глибоке теоретичне осмислення актуальної організаційно-управлінської або соціально-економічної проблеми, а також обґрунтований проект практичного її розв'язання, виконаний на основі ретельно проведеного аналізу питань кадастрових зйомок, топографо-геодезичного супроводу сучасних проектів землеустрою, використання земельних ресурсів на прикладі діяльності конкретного підприємства тощо. Визначальними ознаками кваліфікаційної роботи має бути наукова новизна, актуальність та практична цінність.

Мета кваліфікаційної роботи:

- мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері геодезії та землеустрою, достатні для проведення досліджень і здійснення інновацій;
- приймати ефективні рішення щодо розв'язання завдань прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері геодезії та

землеустрою, аналізувати альтернативи, будувати прогнози, оцінювати ризики, зокрема в умовах неповної та/або суперечливої інформації та неоднозначних вимог;

- будувати і досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі об'єктів і процесів, застосовувати їх для створення інновацій у сфері геодезії та землеустрою;

- створювати та розвивати інфраструктури геопросторових даних, опрацьовувати та оприлюднювати геопросторові дані та метадані, що стосуються геодезії та землеустрою;

- обґрунтовувати вибір обладнання, технологій і процесів щодо управління виробництвом і проведення досліджень у сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузях;

- розробляти і керувати проєктами з урахуванням технологічних умов та вимог щодо управління виробництвом у сфері геодезії та землеустрою та з дотичних міждисциплінарних напрямів, з урахуванням економічних, соціальних, екологічних і правових аспектів; готувати технічні завдання, заявки на фінансування проєктів, здійснювати планування робіт, планувати ресурси і керувати ними;

- розробляти і впроваджувати заходи з оперативного та перспективного управління, прогнозування і планування геодезичного, картографічного та землевпорядного виробництва з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень;

- захищати інтелектуальну власність, комерціалізувати результати науково-дослідної, винахідницької та проєктної діяльності;

- виконувати комплексний аналіз і оцінювання стану об'єктів геодезії та землеустрою і оцінювати наслідки від запровадження практичних заходів;

- зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері геодезії та землеустрою до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються;

- виконувати обстеження, випробування, діагностику, моніторинг об'єктів геодезії та землеустрою, розробляти заходи з охорони земель та оцінювати їх наслідки;

- критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою, дотичні міждисциплінарні проблеми;

Додатково для освітньо-наукових програм:

- розробляти навчально-методичне забезпечення і викладати спеціальні навчальні дисципліни у сфері геодезії та землеустрою в закладах вищої та фахової передвищої освіти.

- планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження у сфері геодезії та землеустрою, обирати ефективні методи досліджень, аргументувати висновки, презентувати результати досліджень.

У результаті виконання науково-дослідної частини кваліфікаційної роботи студенти повинні вміти:

- проводити бібліографічно-пошукову роботу з використанням сучасних інформаційних технологій;
- формулювати мету дослідження;
- формувати план, методики та обґрунтування проведення дослідження;
- обирати необхідні методи дослідження;
- оформляти підсумки виконаної роботи у вигляді звітів, рефератів, наукових статей і доповідей, які оформлені згідно з установленими вимогами із залученням сучасних засобів редагування й друку.

Загальними вимогами до виконання кваліфікаційної роботи є: чіткість побудови структурних елементів, логіка викладу дослідження, послідовність і конкретність подання матеріалу, переконлива аргументація, доказовість висновків і обґрунтованість рекомендацій, практична значущість отриманих результатів.

Визначення напрямку дослідження здійснюється на підставі наукових інтересів студента та тематики наукових досліджень кафедри. Вибираючи напрям дослідження, доцільно користуватися запропонованим кафедрою переліком тем, проте він не є обов'язковим і може уточнюватись або доповнюватись за бажанням студента та його наукового керівника. Назва кваліфікаційної роботи повинна бути, по можливості, стислою, відповідати суті поставленого наукового завдання, вказувати на наукову проблему.

2. ПЕРЕЛІК ТЕМ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

2.1. Тематика кваліфікаційних робіт загального характеру із спеціальності

1. Оптимізація системи організації та використання меж земель природно-заповідного фонду країни на прикладі ботанічного заказника адміністративного району.
2. Управління земельними ресурсами адміністративного району.
3. Соціально-правові основи регулювання орендних відносин при використанні сільськогосподарських земель на території адміністративного району.
4. Економіко-правові основи зміни цільового призначення земель різних форм власності на території адміністративного району.
5. Алгоритм оптимізації системи земельно-майнових відносин для формування місцевих бюджетів на основі функціональних зон міста.
6. Соціально-економічні основи формування земельних відносин адміністративного району.
7. Соціально-економічні аспекти управління земельними ресурсами адміністративного району.

8. Використання матеріалів земельного кадастру для визначення грошової оцінки земель житлової та громадської забудови населеного пункту.

9. Використання матеріалів земельного кадастру для визначення грошової оцінки земель оздоровчого призначення на території адміністративного району.

10. Використання матеріалів земельного кадастру для визначення грошової оцінки земель природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення на території адміністративного району.

11. Використання матеріалів земельного кадастру для визначення грошової оцінки земель рекреаційного призначення на території на території адміністративного району.

12. Розвиток ринкових відносин у землекористуванні.

13. Економічні основи формування землеволодінь та землекористувань в населених пунктах.

14. Пріоритетні напрями формування землеволодінь та землекористувань щодо зонального розвитку в містах.

15. Теоретико-методичні засади консолідації земель сільськогосподарського призначення.

16. Інтеграційні процеси формування об'єктів земель автомобільного транспорту на основі інженерно-економічного аспекту адміністративної одиниці.

17. Управління землями сільськогосподарського призначення на території адміністративного району.

18. Формування геоінформаційної бази даних грошової оцінки земель, як важливого чинника адміністративного контролю при здійсненні цивільно-правових угод (на прикладі населеного пункту).

19. Методика управління земельними ресурсами на території адміністративного району.

20. Економіко-правові засади проведення земельних торгів у формі аукціону на території міста.

21. Економіко-правові основи грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення.

22. Економіко-правові основи грошової оцінки земель житлової та громадської забудови.

23. Економіко-правові основи грошової оцінки земель природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення на території на території адміністративного району.

24. Економіко-правові основи грошової оцінки земель оздоровчого призначення на території курорту.

25. Економіко-правові основи грошової оцінки земель рекреаційного призначення на території адміністративного району.

26. Шляхи формування землеволодінь та землекористувань в сільських населених.

27. Удосконалення системи управління земельними ресурсами населеного пункту.

28. Консолідація земель сільськогосподарського призначення на території сільської ради.

29. Соціально-економічні механізми підвищення ефективності використання земель населених пунктів.

30. Економічні та правові аспекти використання земель під розміщення об'єктів добувної промисловості на території адміністративного району.

31. Соціально-економічні основи формування землеволодінь і землекористувань на території міста

32. Соціально-економічні умови розвитку ринкових відносин в населених пунктах адміністративного району.

33. Соціально-економічний розвиток земельних відносин в межах сільської ради.

34. Удосконалення економіко-екологічного стану діяльності сільськогосподарського підприємства.

35. Економіко-правові основи управління землями населених пунктів за результатами їх грошової оцінки в ринкових умовах.

36. Економіко-правові аспекти використання та охорони сільськогосподарських земель на території адміністративного району.

37. Удосконалення механізму оцінки орендованих земельних ділянок на прикладі приватного підприємства.

38. Перспектива розвитку ринкових відносин земель різного функціонального використання.

39. Обґрунтування використання та охорони сільськогосподарських земель (на прикладі сільської ради)

40. Обґрунтування еколого безпечного землекористування та ефективності використання земель на території сільської ради.

41. Прогнозування використання земель адміністративного району.

42. Використання кадастрових показників при формуванні землеволодінь та землекористувань на території адміністративно-територіальної одиниці.

43. Шляхи формування сільськогосподарських землекористувань на території адміністративного району.

44. Економіко-правові основи формування сільськогосподарських підприємств адміністративного району.

45. Ринок земель несільськогосподарського призначення на засадах ціноутворюючих пропозицій на території міста.

46. Управління земельними ресурсами сільськогосподарського призначення адміністративного району на основі аналізу переходу до ринку земель.

47. Удосконалення механізму сталого розвитку землекористувань (на прикладі адміністративного району)

48. Оптимальність формування функціональних зон в населених пунктах при формуванні місцевого бюджету та системи ринкових відносин.

49. Алгоритм консолідації земель щодо створення нових і впорядкування існуючих землекористувань сільськогосподарських підприємств адміністративного району.

50. Економіко-соціальні основи регулювання земельних відносин при використанні сільськогосподарських земель адміністративного району.

51. Інтеграційні процеси земельно-майнових відносин в населених пунктах.

52. Управління земельними ресурсами міста на основі планувальних інструментів для забезпечення сталого розвитку землекористування.

53. Управління земельними ресурсами населеного пункту на основі використання ринкових інструментів розвитку земельних відносин в Україні.

54. Управління земельними ресурсами об'єктів рекреації з урахуванням інженерно-технічних аспектів.

55. Управління земельними ресурсами об'єкту на основі інженерного та економічного аспектів.

56. Оптимізація землекористування як складової організаційно-економічного механізму управління земельними ресурсами в межах адміністративно-територіальної одиниці.

57. Управління земельними ресурсами населеного пункту на основі формування функціонально-планувального середовища життєдіяльності населення.

58. Економічні засади використання показників кадастрової оцінки земель.

2.2. Тематика кваліфікаційних робіт спрямованих на вдосконалення землепорядного проектування

1. Організація використання і охорона земель на території адміністративно-територіальної одиниці.

2. Вдосконалення використання і охорони земель на території адміністративно-територіальної одиниці.

3. Сучасний стан і перспективи використання земель на території адміністративно-територіальної одиниці.

4. Екологічні та економічні аспекти формування механізму землекористування в адміністративно-територіальній одиниці.

5. Стан та напрями розвитку сільськогосподарського землекористування на території адміністративно-територіальної одиниці.

6. Ландшафтно-екологічні аспекти використання та охорони земель на території адміністративно-територіальної одиниці.

7. Особливості використання та охорони земель державної власності на території адміністративно-територіальної одиниці.

8. Особливості використання та охорони земель комунальної власності на території адміністративно-територіальної одиниці.

9. Особливості використання та охорони земель приватної власності на території адміністративно-територіальної одиниці.

10. Організація використання і охорони земель сільськогосподарського призначення на території адміністративно-територіальної одиниці.

11. Організація використання і охорони земель природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення на території адміністративно-територіальної одиниці.

12. Організація використання і охорони земель оздоровчого призначення на території адміністративно-територіальної одиниці.

13. Організація використання і охорони земель рекреаційного призначення на території адміністративно-територіальної одиниці.

14. Організація використання і охорони земель історико-культурного призначення на території адміністративно-територіальної одиниці.

15. Організація використання і охорони земель лісгосподарського призначення на території адміністративно-територіальної одиниці.

16. Організація використання і охорони земель водного фонду на території адміністративно-територіальної одиниці.

17. Організація використання і охорони земель землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення на території адміністративно-територіальної одиниці.

18. Сучасний стан та перспективи використання і охорони земель адміністративно-територіальних одиниць.

19. Удосконалення механізму створення сталих землекористувань (на прикладі адміністративно-територіальних одиниць).

20. Еколого - економічне обґрунтування використання і охорони земель в схемі землеустрою (на прикладі адміністративно-територіальних одиниць).

21. Еколого - економічне обґрунтування використання і охорони земель в проектах землеустрою (на прикладі сільськогосподарських підприємств).

22. Еколого - економічне обґрунтування використання і охорони зрошуваних земель в проектах землеустрою (на прикладі сільськогосподарських підприємств).

23. Еколого - економічне обґрунтування використання і охорони земель осушених земель в проектах землеустрою (на прикладі сільськогосподарських підприємств).

24. Еколого - економічне обґрунтування використання і охорони природних кормових угідь в проектах землеустрою (на прикладі сільськогосподарських підприємств).

25. Алгоритм консолідації земель щодо створення нових і впорядкування існуючих землеволодінь та землекористувань сільськогосподарських підприємств адміністративно-територіальних одиниць.

26. Соціально - економічні умови формування сталих сільськогосподарських підприємств адміністративно-територіальних одиниць.

27. Оцінка ефективності оптимізації складу і поліпшення земельних угідь (адміністративно-територіальних одиниць).

28. Оцінка ефективності впорядкування території сівозмін в сільськогосподарських підприємствах.

29. Еколого-економічна оптимізація раціонального використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць.

30. Еколого-економічне обґрунтування використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць.

31. Еколого-економічні заходи щодо поліпшення використання і охорони земель адміністративно-територіальних одиниць.

32. Обґрунтування використання і охорони земель сільськогосподарського призначення в проектах і схемах землеустрою.

33. Обґрунтування еколого-безпечного землекористування та ефективності використання земель адміністративно-територіальних одиниць.

34. Особливості еколого-економічного обґрунтування використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць в умовах Полісся.

35. Особливості еколого-економічного обґрунтування використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць в умовах Лісостепу.

36. Особливості еколого-економічного обґрунтування використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць в умовах Степу.

37. Особливості еколого-економічного обґрунтування використання та охорони еродованих земель адміністративно-територіальних одиниць.

38. Особливості еколого-економічного обґрунтування використання та охорони деградованих земель адміністративно-територіальних одиниць.

39. Обґрунтування використання та охорони техногенно забруднених земель адміністративно-територіальних одиниць.

40. Обґрунтування еколого-економічної ефективності використання земель сільськогосподарських підприємств.

41. Оптимізація системи організації території сільськогосподарських підприємств.

42. Еколого-економічне обґрунтування та раціональне використання сільськогосподарських угідь сільськогосподарських підприємств.

43. Еколого-економічне обґрунтування організації території сільськогосподарських підприємств.

44. Еколого-економічні умови функціонального використання сільськогосподарських земель адміністративно-територіальних одиниць.

45. Еколого-економічне обґрунтування проектів землеустрою новостворених підприємств.

46. Особливості організації території і використання земель в сільськогосподарському підприємстві.

47. Еколого-економічна оптимізація системи сівозмін в сільськогосподарських підприємствах.

48. Еколого-економічне обґрунтування системи сівозмін в сільськогосподарських підприємствах.

49. Рекультивация порушених земель та еколого-економічне обґрунтування їх використання.

50. Особливості використання техногенно забруднених земель сільськогосподарського призначення.

51. Організація використання техногенно забруднених земель.

52. Еколого-економічне обґрунтування консервації деградованих, малопродуктивних і техногенно забруднених земель.

53. Народногогосподарська та комерційна ефективність землеустрою сільськогосподарських підприємств на території сільської, селищної ради.

54. Науково-методичні основи землеустрою на сучасному етапі земельної реформи.

55. Особливості організації території і використання земель сільськогосподарських підприємств в умовах ринкової економіки.

56. Особливості організації системи сівозмін в сільськогосподарських підприємств в умовах ринкової економіки.

57. Еколого-економічна ефективність формування сільськогосподарських підприємств району.

58. Науково- методичні основи розробки схеми землеустрою адміністративно-територіальної одиниці.

59. Науково-методичні основи проекту землеустрою сільськогосподарського підприємства.

60. Соціально-економічна ефективність проектування дорожньої мережі на місцевому рівні.

61. Використання економіко-математичних методів і моделей при обґрунтуванні проектів землеустрою.

2.3. Тематика кваліфікаційних робіт з геодезії, картографії, кадастру та землеустрою

1. Геоінформаційне забезпечення раціонального використання та охорони земельних ресурсів (на прикладі району, господарства).

2. Формування системи аерокосмічного моніторингу земельних ресурсів (на прикладі району, господарства).

3. Контроль за використанням та охороною земель на основі даних дистанційного зондування (на прикладі району, господарства).

4. Автоматизоване інформаційне обґрунтування відведення земельних ділянок для потреб виробництва.

5. Обґрунтування використання та охорони земель на території сільської ради з використанням картографічних методів дослідження.

6. Ведення державного земельного кадастру на території міста.

7. Обґрунтування розвитку територій природно-заповідного фонду в межах адміністративного району з використанням картографічних матеріалів.

8. Обґрунтування цільового призначення і функціонального використання земель населеного пункту з використанням планово-картографічних матеріалів.

9. Формування АЗІС регіонального (локального) рівня (на прикладі району, господарства).

10. Картографування земельних ресурсів з використанням ГІС та ДДЗ.

11. Автоматизація прийняття рішень в системі управління земельними ресурсами.

12. Моделювання трьохвимірних моделей місцевості для оптимізації проектів землеустрою.

13. Побудова глобальної цифрової моделі рельєфу басейну р. Дніпр в адміністративних межах Дніпропетровської області.

14. Створення та геоінформаційний аналіз цифрових моделей рельєфу для протиерозійного облаштування території.

15. Просторовий аналіз природно-виробничого потенціалу території для формування сталих сільськогосподарських підприємств району.

16. Планово-картографічне забезпечення грошової оцінки земель населених пунктів.

17. Обґрунтування оптимальних розмірів землекористувань за матеріалами топографо-геодезичних вишукувань (на прикладі району, господарств).

18. Формування землекористування новостворених с.-г. підприємств на основі геосистемного аналізу природно-ресурсного потенціалу території.

19. Сільськогосподарська оптимізація землекористування на основі використання земельно-інформаційних систем.

20. Формування сталих агроландшафтів на основі комп'ютерного моделювання природних та антропогенних процесів.

21. Еколого-економічне обґрунтування раціонального використання земель господарств на основі методів комп'ютерного моделювання.

22. Оптимізація геодезичних та картографічних робіт при встановленні (зміні) меж населеного пункту.

23. Удосконалення економіко-планувального зонування території населеного пункту з застосуванням сучасних картографічних методів (на прикладі населених пунктів).

24. Планово-картографічне забезпечення проекту впорядкування території населеного пункту.

25. Геоінформаційне забезпечення проекту консолідації земельних ділянок (на прикладі земель окремих землеволодінь та землекористувань).

26. Оптимізації агроландшафтів за матеріалами комплексного картографування земельних ресурсів.

27. Дослідження сучасного програмного забезпечення для обробки результатів геодезичних вимірів.

28. Геодезичне забезпечення моніторингу сільськогосподарських земель.

29. Нормування точності геодезичних робіт при забезпеченні проектів землеустрою.

30. Розроблення методики врахування впливу температурних деформацій будівельних конструкцій при геодезичному моніторингу.

31. Розроблення методики аналізу деформацій при спостереженнях за зсувними процесами.

32. Методи та моделі прогнозування осідань інженерних споруд при проведенні підземних будівельних робіт метрополітену.

33. Дослідження можливостей наземного лазерного сканування при спостереженнях за деформаціями інженерних споруд

34. Розробка методики геодезичного забезпечення будівництва висотних споруд з використанням ГНСС.

35. Порівняльний аналіз кадастрової оцінки та стану ринку с/г земель в Україні та країнах ЄС.

36. Встановлення адміністративних меж та реформування земельних відносин Н-кої сільської ради Н-ського району Дніпропетровської області.

37. Сучасний стан і шляхи модернізації геодезичної мережі та картографічного забезпечення м. Дніпро.

38. Обґрунтування технології знімання меж земельних ділянок при інвентаризації земель Н-ської міської ради.

3. ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Завдання на кваліфікаційну роботу – це документ, якій містить виробничі завдання діяльності фахівця та узагальнені проблемні ситуації відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики магістра. За складністю завдання на кваліфікаційну роботу мають бути адекватними рівням вищої освіти та кваліфікації, що здобуваються. Для постановки завдання на кваліфікаційну роботу доцільно використовувати творчі та виробничі завдання, які орієнтовані на знаково-розумові, предметно-розумові та знаково-практичні уміння, а також мають виконуватись з використанням сучасних носіїв інформації. Вирішення цих задач регламентується графіком та терміном виконання магістерської роботи.

Завдання на кваліфікаційну роботу магістра розміщується безпосередньо за титульним аркушем (Додаток А) на наступній сторінці і містить таку інформацію: назву навчального закладу, факультету, кафедри; освітній рівень, галузь знань, спеціальність (спеціалізація); прізвище та ініціали виконавця та керівника; тему кваліфікаційної роботи, що затверджена відповідним наказом ректора; строк подання виконаної роботи; вихідні дані; зміст пояснювальної записки; перелік графічного матеріалу; календарний план виконання роботи; підписи виконавця та відповідальних осіб (додаток В).

4. СТРУКТУРА, ЗМІСТ ТА ОБСЯГ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота є творчою науковою роботою, яка виконується студентом самостійно на базі теоретичних знань і практичних навичок, отриманих студентом протягом усього терміну навчання та науково-дослідної роботи, пов'язаної з розробкою конкретних теоретичних і науково-виробничих завдань інноваційного характеру, що визначаються специфікою спеціальності.

Зміст кваліфікаційної роботи передбачає:

- формулювання мети й завдань дослідження;
- аналіз стану вирішення проблеми за матеріалами вітчизняних і зарубіжних публікацій, обґрунтування мети дослідження;

- вибір методів досліджень, які застосовуються під час розв'язання науково-дослідного завдання, розробку власного плану дослідження;
- науковий аналіз і узагальнення фактичного матеріалу, який використовується в процесі дослідження;
- отримання власних результатів, що мають теоретичне, прикладне або науково-методичне значення;
- апробацію отриманих результатів у вигляді доповідей на наукових конференціях або підготовлених публікацій у наукових журналах і збірниках;
- узагальнення результатів досліджень з наведенням висновків.

Кваліфікаційна робота повинна бути результатом завершеної творчої наукової розробки і свідчити про володіння автором сучасними методами наукових досліджень. Він має бути спроможним самостійно вирішувати професійні завдання, які мають теоретичне й практичне значення. Кваліфікаційна робота повинна бути виконана без помилок і некоректних скорочень. У ній повинні бути чіткі, зрозумілі для сприйняття формулювання вихідних положень, припущень, отриманих результатів, тверджень тощо.

Кожна кваліфікаційна робота повинна мати дві складові частини:

- текстову, яка представлена пояснювальною запискою, складеною у відповідності до програми та завдання.
- графічну, що включає схеми, картографи, проекти.

Текстова частина випускної роботи складається із:

- титульної сторінки (*додаток А*);
- завдання на кваліфікаційну роботу (*додаток В*);
- переліку умовних позначень;
- змісту (*додаток Б*);
- вступу;
- основної частини;
- висновків;
- списку використаних джерел;
- додатків.

Титул є першою сторінкою кваліфікаційної роботи і оформляється відповідно до вимог стандарту та вимог цих методичних вказівок.

Завдання на кваліфікаційну роботу містить тему роботи, вихідні дані, розгорнутий зміст (план) роботи, календарний графік виконання роботи. Завдання затверджується керівником кваліфікаційної роботи та завідувачем випускової кафедри.

У кваліфікаційній роботі подається перелік умовних скорочень, якщо в ній вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо.

Вступ розкриває сутність і стан наукової проблеми. Обсяг вступу, як правило, не повинен перевищувати 3-4 сторінки. У вступі подається загальна характеристика роботи у такій послідовності:

- 1) **Актуальність** теми роботи, яка обумовила її вибір. Визначення актуальності будь-якої теми має бути ясным, конкретним і повинне розкривати доцільність дослідження теми для розвитку геодезії, землеустрою та кадастру;
- 2) **Мета і завдання** дослідження, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети;
- 3) **Об'єкт і предмет** дослідження. Об'єкт дослідження – процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для визначення. Предмет дослідження міститься в межах об'єкта – саме на ньому повинна бути спрямована увага, оскільки він визначає тему кваліфікаційної роботи;
- 4) **Методи дослідження**, використані для досягнення поставленої в кваліфікаційній роботі мети;
- 5) **Інформаційна база дослідження**;
- 6) **Наукова новизна** (коротка анотація нових положень або рішень, запропонованих автором особисто, з обов'язковою вказівкою на відмінність цих положень від вже відомих);
- 7) **Практичне значення** одержаних результатів;
- 8) **Особистий внесок** здобувача;
- 9) **Апробація** одержаних результатів дослідження (наводяться дані щодо участі автора в конференціях та щодо публікацій);
- 10) **Структура і обсяг кваліфікаційної роботи** (наприклад: вступ, розділи, висновки, список використаних джерел із ... найменувань, рисунків ... та таблиць..., ... додатків. Загальний обсяг... сторінок).

В основній частині викладається зміст дослідження: основні теоретичні положення, що визначають сутність обраної теми, предмету дослідження, з урахуванням мети та завдань Кваліфікаційної роботи. Оптимальний варіант структурування тексту – 4 розділи, які поділяються на підрозділи. Розділ не може складатись з одного підрозділу. Як правило, розділ включає 2-4 підрозділи. Кожний розділ Кваліфікаційної роботи повинен закінчуватися короткими висновками.

Перший розділ структурно складається з 2-3-х підрозділів. У ньому слід розкрити стан теоретичних напрацювань з обраної теми, проаналізувати існуючі різноманітні погляди (в тому числі власні) на ті чи інші аспекти, виявити невирішені проблеми, які потребують розв'язання в теоретичному, методичному та прикладному плані.

Важливе місце в даному розділі посідає викладення методик аналізу визначених проблем, які будуть використовуватись у наступних частинах роботи. Автор має продемонструвати свою обізнаність з веденням землеустрою та державного земельного кадастру в країні, методами оцінки

землі і на основі їх критичного огляду обґрунтувати вибір найпридатнішого для обраного напрямку дослідження.

У першу чергу необхідно розкрити економічну та технічну сутність обраного для дослідження об'єкту оцінки. Обґрунтовується система показників, характеристика та класифікація, порядок оцінки та формування узагальнюючих даних.

У цьому ж розділі необхідно провести аналіз діючих нормативних документів та огляд спеціальної літератури з обраної теми.

За результатами першого розділу формулюють задачі досліджень.

У **другому розділі** студент повинен виконати ґрунтовний аналіз фактичного стану досліджуваного об'єкту (адміністративного району, організації чи підприємства, земель певного цільового або функціонального використання, земельної ділянки).

Розділ повинен містити загальні відомості про об'єкт дослідження, місце розташування об'єкта (природно-кліматичні зони); кліматичні умови, характеристику ґрунтів, рельєфу, рослинного покриву, інженерно-інфраструктурне облаштування території об'єкта, напрями ведення господарської діяльності та інших умов, які впливають на об'єкт. Тобто у кожній кваліфікаційній роботі склад загальних відомостей об'єкту дослідження встановлюється залежно від обраної теми і оформлюється у вигляді окремих графічних (ґрунтовий план, картограма крутості схилів, еродованості земель, схеми функціонального використання земель та ін.), табличних та текстових матеріалів.

Даний розділ повинен містити аналіз використання земельного фонду досліджуваної територіальної одиниці (в динаміці за три-п'ять років), основні економічні показники розвитку галузей адміністративного району, сільської ради, сільськогосподарського підприємства або показники розвитку населеного пункту, перспективи соціально-економічного розвитку об'єкту, наявність матеріальної бази.

Третій розділ має містити аналіз щодо досліджуваної тематики та обґрунтовані пропозиції студента, спрямовані на досягнення мети, поставленої у вступі. Структурно вміщує 3–4 підрозділи. Розділ повинен бути максимально насиченим фактичною інформацією (таблиці, графіки, діаграми, схеми), що відображають відповідні результати діяльності установи (організації, підприємства), використання земельних ресурсів певного цільового (функціонального) використання.

У цьому розділі наводяться результати досліджень із зазначенням нового, що вносить автор у розробку проблеми. Оцінюється повнота вирішення поставлених задач, достовірність отриманих результатів (характеристик, параметрів), порівняння їх з аналогічними результатами попередніх проектних рішень або розрахунковими даними. Обробка отриманої інформації виконується з використанням прикладного програмного забезпечення (Excel, статистичні пакети, ГІС тощо).

При розгляді питання формування геоінформаційної бази даних державного земельного кадастру необхідно висвітлити огляд програмного забезпечення з автоматизації об'єкту щодо обраної теми. Обґрунтувати необхідність та ефективність застосування комп'ютерного програмного забезпечення при вирішенні питань з обраної теми.

Слід чітко розмежувати джерела походження використаної при аналізі інформації: що запозичене з літератури, що одержано з документів установи (організації, підприємства), а які дані здобуті шляхом власних спостережень, експериментів, розрахунків, соціологічних опитувань тощо.

Однією з ознак якості кваліфікаційної роботи є застосування економіко-математичних методів та сучасного програмного забезпечення як під час аналізу, так і при обґрунтуванні запропонованих заходів.

Закінчується розділ техніко-економічним обґрунтуванням ефективності розроблених проектних рішень, які повинні бути оформлені у вигляді окремої зведеної таблиці.

Четвертий розділ посвячений практичному використанню розроблених здобувачем пропозицій на прикладі конкретних матеріалів проекту.

П'ятий розділ-охорона праці

Висновки до роботи – це фактичне підведення підсумків дослідження. Саме у висновках до роботи викладаються (наводяться) найбільш важливі теоретичні та практичні результати, які одержані під час дослідження.

Висновки автора дослідження повинні мати теоретичне та практичне обґрунтування, містити елементи новизни та самостійності.

У висновках повинно бути сформульовано шляхи розв'язання проблемних питань, які досліджуються у роботі; наведено позитивний ефект, який очікується від їх розв'язання. Отже, висновки до роботи полягають у розробці чітких рекомендацій щодо наукового та практичного використання здобутих результатів. Крім цього, у висновках до роботи можуть аргументуватись доцільність і перспективи подальшого вивчення теми дослідження.

Висновки є завершальною частиною кваліфікаційної роботи. Вони містять стислий виклад результатів проведеної роботи, зроблених оцінок та узагальнень під час аналізу, пропозицій автора та їх економічної ефективності. Ознайомлення з текстом висновків повинно сформувати уявлення про ступінь реалізації автором кваліфікаційної роботи поставленої мети і завдань. Вони повинні бути чітко та ясно сформульовані.

Особливу цінність являють собою рекомендації та пропозиції щодо теоретичних і методологічних аспектів ведення державного земельного кадастру, оцінки земель, нерухомості, якщо вони одержані студентом у результаті дослідження самостійно та можуть бути використані на

виробництві, у навчальному процесі.

Список використаних джерел має складатися з 20-50 джерел, які використані під час підготовки роботи. Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи, а саме: ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. вимоги та правила складання: метод. рекомендації з впровадження.

Цифрові, інформативні матеріали, які не використовуються в роботі при аналізі, а тільки підтверджують певні положення, бажано подавати в **додатках**, які розміщуються у кінці роботи, після списку використаних джерел. Обсяг додатків у загальному обсязі кваліфікаційної роботи не враховується.

До **додатків** доцільно включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття роботи. Додатки містять таблиці, рисунки, графіки, анкети, тести, програми спостережень, питання до інтерв'ю, методичні розробки тощо. Додатки розміщують у порядку появи посилань у тексті.

Додатки включають допоміжний матеріал, необхідний для розкриття обраної теми. До них включаються ілюстративний матеріал допоміжного характеру (таблиці, рисунки, блок-схеми, зразки форм таблиць, діаграми, схеми).

Виконані частини роботи подаються на розгляд науковому керівнику і з урахуванням його зауважень уточнюються, доповнюються, а у разі необхідності перероблюються студентом.

Робота має бути написана грамотно та ретельно відредагована і відформатована. Теоретичні положення бажано ілюструвати схемами, рисунками, таблицями.

При висвітленні питань практичного характеру необхідно посилатися на законодавчу та нормативну базу, спеціальну та періодичну літературу.

За можливості, спробувати провести аналіз відповідності законодавчої бази потребам сучасності.

Рекомендований обсяг кваліфікаційної роботи 70 – 80 сторінок. До цього обсягу не входить список використаних джерел та додатки. Допускається відхилення в межах $\pm 10\%$. Аутентичність тексту не менш 60%.

В анотації, обсяг якої складає 800 знаків, зазначається прізвище та ініціали студента, назва кваліфікаційної роботи, основний зміст та результати дослідження. Ключові слова(слова специфічної термінології за темою, які найчастіше зустрічаються у кваліфікаційній роботі) наводяться у називному відмінку. Кількість ключових слів 5-7. Анотація подається українською та однією з іноземних мов (переважно англійською) і розміщується на одному аркуші разом із ключовими словами (додаток).

Графічна частина кваліфікаційної роботи відображає територіальний аспект роботи, її складові частини та перспективні, планові пропозиції.

Графічний матеріал (план, карта, схема, проект) повинен відображати такі показники кваліфікаційної роботи:

- місце розташування об'єкта в системі адміністративному поділу або адміністративний поділ для базового, регіонального, національного рівнів;
- категорії земель відповідно до цільового призначення або функціонального використання земель;
- структура земельних угідь відповідно до номенклатури;
- формування територіально-реєстраційних одиниць, тобто земельних ділянок;
- природні умови об'єкта дослідження з відповідним відображенням прояву негативних процесів та явищ (при необхідності ці показники оформлюються самостійним графічним документом) ;
- нормативна грошова оцінка об'єкта, при необхідності схема функціонального використання та інженерного облаштування території;
- основні землеволодіння (землекористування), які існують на момент розробки кваліфікаційної роботи;
- проектні рішення щодо обраної теми дослідження;
- показники техніко-економічного обґрунтування проектних рішень відповідно до теми дослідження.

Графічний матеріал повинен відповідати геодезичній (картографічній) точності відображення даних у заданому завданні масштабі. Розкривати основні положення щодо обраної теми, мати підсумковий, розрахунковий показник проектних рішень (у вигляді таблиць, графіків, діаграм та ін.).

5. ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Для керівництва роботою студента по підготовці та захисту кваліфікаційної роботи призначається науковий керівник із числа професорів та доцентів кафедри, який формулює задачі та координує роботу в процесі її виконання, здійснює контроль за дотриманням вимог до роботи.

Тема кваліфікаційної роботи затверджується наказом ректора Придніпровської державної академії будівництва і архітектури та призначаються науковий керівник студента.

Науковий керівник здійснює:

- підготовку завдання до кваліфікаційної роботи;
- консультації;

- перевірку кваліфікаційної роботи;
- підготовку відгуку до кваліфікаційної роботи;

Попередні консультації включають:

- пояснення вимог до кваліфікаційної роботи (форму виконання, обсяг, терміни написання, особливості змісту окремих розділів тощо);
- поради щодо бібліографії (необхідний обсяг нормативного матеріалу, основні роботи з теми, останні публікації в періодичних виданнях, зарубіжні джерела, методика складання списку використаних джерел тощо).

У результаті попередніх консультацій студент одержує роз'яснення щодо змісту та форми кваліфікаційної роботи, а також щодо дій, які він повинен зробити на початковому етапі її виконання.

Завдання до кваліфікаційної роботи включає:

- рекомендації щодо опрацювання джерел, необхідних для складання плану кваліфікаційної роботи;
- план кваліфікаційної роботи;
- графік виконання кваліфікаційної роботи.

Поточні консультації проводяться під час виконання кваліфікаційної роботи та проходження переддипломної практики.

Перевірка кваліфікаційної роботи виконується поетапно на основі окремих розділів (підрозділів) кваліфікаційної роботи та в цілому після завершення роботи. За результатами перевірки керівник роботи готує відгук із конкретними зауваженнями та пропозиціями щодо доопрацювання.

Ознайомлюючись з текстом відповідного розділу (підрозділу), керівник дає загальну оцінку, зокрема, вказує:

- відповідність вимогам, встановленим до випускних робіт;
- конкретні зауваження;
- необхідність доопрацювання роботи з урахуванням зауважень керівника.

За два тижні до початку роботи Державної екзаменаційної комісії проводиться попередній захист робіт. На підставі позитивного відгуку та рецензії на кваліфікаційну роботу завідувач випускової кафедри приймає рішення щодо допуску до захисту на засіданні Державної екзаменаційної комісії.

6. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ МАТЕРІАЛІВ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота подається у друкованому вигляді. Текст кваліфікаційної роботи повинен бути надрукований на аркушах формату А4 (210x297 мм). Листи повинні бути зброшуровані у палітурку.

Вимоги до параметрів сторінок: розмір лівого поля – 25 мм, правого – не менше 10 мм; розмір верхнього і нижнього полів – не менше 20 мм.

Вимоги до тексту: шрифт – Times New Roman (для значеннєвого виділення прикладів, понять тощо допускається використання інших шрифтів; допускаються: напівжирний курсив; підкреслення не допускаються); розмір шрифту у текстовій частині – 14, інтервал між рядками – 1,5 (до 30 рядків на сторінці), вирівнювання за шириною. Абзацний відступ має бути однаковим для всього тексту і дорівнювати 1,25 см. Щільність тексту кваліфікаційної роботи – всюди однакова.

Вимоги до назв розділів: жирним шрифтом, вирівнювання по центру. **Заголовки** структурних частин кваліфікаційної роботи: **ЗМІСТ, АНОТАЦІЯ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ** друкують великими літерами симетрично до тексту.

З нової сторінки розпочинається кожна структурна частина роботи: вступ, розділи, висновки та пропозиції, список використаних джерел, додатки.

Не допускається писати назву розділу (або підрозділів) на одному аркуші, а текст на іншому; переносити слова в заголовках і ставити крапки в кінці, окрім випадків, коли заголовок складається з 2-х речень.

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. *Крапку* в кінці заголовка *не ставлять*. Якщо заголовок складається з двох речень, їх розділяють крапкою. Інтервал між назвою розділу (підрозділу) і наступним або попереднім текстом має бути не менше двох рядків.

Друкарські помилки, описки, графічні неточності, які виявилися під час написання роботи, можна виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою та нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого тексту машинописним способом.

6.1. Нумерація сторінок та розділів

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою кваліфікаційної роботи є титульна сторінка, яка включається до загальної нумерації сторінок і на якій номер сторінки не ставиться.

Нумерацію сторінок подають арабськими цифрами у правому нижньому кутку сторінки без крапки в кінці. Розмір та шрифт цифр при нумерації сторінок підбирається відповідно до шрифту основного тексту роботи.

Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу. Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з

номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад; «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок підрозділу.

6.2. Посилання на використані джерела

Якщо за текстом кваліфікаційної роботи наведено цитати, статистичні дані тощо необхідно зробити посилання на джерела інформації. Такі посилання дають змогу відшукати документи, перевірити достовірність відомостей про цитування документа, забезпечують необхідну інформацію про нього, допомагають з'ясувати його зміст. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли наявний у них матеріал не входить до останнього видання.

Коли використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке є посилання в праці. Посилання на джерела по тексту надають у квадратних дужках, наприклад: [15, с. 43] (посилка на джерело у списку використаних джерел під номером 15, де на сторінці 43 йдеться про це мова).

При цитуванні текстів з газет, невеликих за обсягом нормативних документів, коли посилаються на джерело в цілому посилання на сторінки не обов'язкове (наприклад, [34]).

Посилання в тексті на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділених двома квадратними дужками, наприклад: "...у працях [1-7]...".

Коли в тексті необхідно зробити посилання на складову частину чи конкретні сторінки відповідного джерела, можна наводити посилання у квадратних дужках, при цьому номер посилання має відповідати його бібліографічному опису за переліком посилань.

Посилання на ілюстрації вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад: "рис.1.2". Посилання на формули вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад: "...у формулі (2.1)". На всі таблиці необхідно посилатися в тексті, при цьому слово "таблиця" у тексті пишуть скорочено, наприклад: "...у табл.1.2". У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово "дивись", наприклад: "див. табл. 1.3".

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет потребує точного відтворення цитованого тексту, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування:

а) текст цитати починається і закінчується лапками та наводиться в тій граматичній формі, у якій він поданий в джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання;

б) цитування має бути повним, без довільного скорочення авторського тексту та без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, наприкінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело;

д) якщо необхідно виявити ставлення студента до окремих слів або думок з цитованого тексту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику або знак питання.

6.3. Вимоги до графічних матеріалів

Графічну частину кваліфікаційної роботи оформлюють як креслення, які виконуються за допомогою комп'ютерної техніки або ручним способом.

Допускається виконувати додаткові демонстраційні матеріали іншими способами і меншими форматами (слайди, листові діапозитивні плівки, відеоролики і т.д.), якщо в аудиторії є необхідне обладнання. У цьому випадку для кожного члена ДЕК необхідно виготовити комплект копій формату А4 з усіх демонстраційних матеріалів.

Креслення оформляються на аркушах форматів, що встановлюються діючим державним стандартом. Формат креслення потрібно вибирати, виходячи з можливості розміщення усіх елементів прийнятих проектних рішень, доповнюють таблицями, умовними знаками та іншою інформацією, що характеризує проект. Оформлення аркушів з графічними кресленнями виконувати відповідно до вимог стандарту форматів аркушів (таблиці 6.1).

Таблиця 6.1

Формати аркушів

Назви форматів	A0	A1	A2	A3	A4
Розміри сторін, мм	841x1189	594x841	420x594	297x420	210x297

Рамка, яка обмежує робоче поле аркуша, викреслюється з усіх чотирьох сторін із залишенням полів шириною 10-20 мм від зрізу аркуша.

Рамка викреслюється в дві лінії на відстані 4-5 мм. Товщина зовнішньої лінії – 0,3-0,4 мм, внутрішньої – 0,6-1,0 мм.

В місцях, де графічне зображення розміщується близько до зрізу аркуша, при необхідності робиться розрив рамки.

Викреслення планів-оригіналів проводиться у відповідності з умовними знаками, що застосовуються в землевпорядкуванні.

У верхній частині аркуша на відстані 10-20 мм нижче рамки, в ув'язці з зображенням, розміщується картуш, який повинен відображати зміст графічного матеріалу. Переноси слів у картуші не допускаються. Висота літер картуша не повинна перевищувати 10-12 мм. Перше слово картуша ("ПЛАН", "ПРОЕКТ" тощо) допускається виконувати художнім шрифтом висотою 20 - 25 мм.

На кожному аркуші повинен бути штамп основного напису, заповнений відповідним чином (рис. 6.1) і розташований у правому нижньому куті формату.

					<i>ГІЗ-21 <u>мп</u></i>			
<i>Изм.</i>	<i>Аркуш</i>	<i>№ док.</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>	Організація сільських територій і поселень з туристично-рекреаційними функціями	<i>Літ.</i>	<i>Аркуш</i>	<i>Архивний</i>
<i>Розроб.</i>	<i>Ярмоленко А.О.</i>							
<i>Перевір.</i>	<i>Кульбака О.М.</i>							
<i>Реценз.</i>	<i>Литовченко І.Г.</i>							
<i>Н. Контр.</i>								
<i>Утверд.</i>						ПДАБА		

Рис 6.1. Приклад заповнення штампу

Зображення на аркуші орієнтується в напрямку північ-південь. Якщо виникає необхідність відхилення орієнтації від цього напрямку, стрілкою слід показати положення лінії північ-південь.

У правому верхньому куті розміщують розу вітрів. На графічних матеріалах із землекористування (землеволодіння) сільськогосподарських підприємств дається опис суміжних земельних ділянок, який розміщується в лівій нижній частині аркуша. При необхідності опис може змішуватись вправо.

Решта пояснювальних елементів (експлікації, умовні позначення, таблиці, карти-врізки тощо), які розкривають зміст проекту, розміщуються в ув'язці з загальним компонуванням графічного матеріалу з урахуванням рівномірного завантаження аркуша.

Усі креслення виконують на аркушах білого щільного паперу (ватмані). Ступінь заповнення графічним матеріалом креслення – не менше 75%.

При виконанні креслень вибирають масштаб. При розробці проектів, об'єктом якого є населений пункт, застосовуються масштаби 1:500, 1:1000, 1:2000, 1:5000.

Для розробки проектів, що охоплюють значні території, використовуються масштаби 1:10000, 1:25000, 1:50000, 1:100000.

При умові проектних розробок на дуже малих за площею об'єктах, масштаби зображень встановлюються керівником відповідного проекту з таким розрахунком, щоб об'єкт розмістився на аркушах паперу форматів A1, A2.

На графічних матеріалах, як правило, позначаються числові масштаби, які розміщуються під зображенням на відстані 10-20 мм від нижньої лінії рамки симетрично аркушу. При цьому слово «масштаб» чи букву «М» писати не обов'язково.

Основними видами ілюстративного матеріалу є: рисунок, схема, діаграма, графік, креслення. Ілюструють дипломну роботу, виходячи із певного загального задуму, за ретельно продуманим тематичним планом, що допомагає уникнути ілюстрацій випадкових, пов'язаних із другорядними деталями тексту, запобігти невиправданним пропускам ілюстрацій до найважливіших тем. Кожна ілюстрація має відповідати тексту, а текст – ілюстрації. Назви ілюстрацій розміщують після їхніх номерів.

Вимоги до тексту в ілюстраціях: шрифт Times New Roman, розмір 12 (не більше 14 пт).

Ілюстрації (схеми, графіки, карти тощо) і таблиці необхідно подавати безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці.

Підпис під ілюстрацією зазвичай має чотири основних елементи:

- найменування графічного сюжету, що позначається скороченим словом «Рис.»;
- порядковий номер ілюстрації, який вказується без знака номера арабськими цифрами;
- тематичний заголовок ілюстрації, що містить текст із якомога стислою характеристикою зображеного;

Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу та порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка (за винятком ілюстрацій, що подаються у додатках). Наприклад: Рис. 1.2. (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назву та пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією.

Ілюстрації і таблиці, розміщені на окремих сторінках Кваліфікаційної роботи, вносять до загальної нумерації сторінок. Таблицю або рисунок, розміри якого більше формату A4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування у тексті або в додатках.

6.4. Оформлення таблиць

Цифровий матеріал, як правило, необхідно оформлювати у вигляді таблиці. Вимоги до тексту в таблицях: шрифт Times New Roman, розмір 12 пт, інтервал між рядками 1,0, відступи не допускаються.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу та порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка. Наприклад : «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу). Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею та друкують симетрично до тексту.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті так, щоб її можна було читати без повороту переплетеного боку Кваліфікаційної роботи або з поворотом за стрілкою годинника.

Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на наступну сторінку. При перенесенні частини таблиці на іншу сторінку слово «Таблиця» і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження табл.» Або «Закінчення табл.» І вказують номер таблиці, наприклад: «Продовження табл. 1.2» або «Закінчення табл. 1.2.»

Якщо цифрові або інші дані в якомусь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк.

Примітки до тексту та таблиць, у яких наводять довідкові та пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах однієї сторінки. Якщо приміток на одному аркуші кілька, то після слова «Примітки» ставлять двокрапку, наприклад:

Примітки:

1. ...
2. ...

Якщо є одна примітка, то її не нумерують і після слова «Примітка» ставлять крапку.

6.5. Оформлення формул

При використанні формул необхідно дотримуватися певних правил. Найбільші, а також довгі та громіздкі формули, котрі мають у складі знаки суми, добутку, диференціювання, інтегрування розміщують на окремих рядках. Це стосується і всіх нумерованих формул. Для економії місця кілька коротких однотипних формул, відокремлених від тексту, можна подати в одному рядку, а не одну під одною. Невеликі нескладні формули, що не мають самостійного значення, вписують усередині рядків тексту.

Формули в кваліфікаційній роботі повинні бути виконані у редакторі формул Microsoft Equation 3.0, графіки та діаграми – за допомогою редакторів Microsoft Excel або Microsoft Graph. Формули в кваліфікаційній

роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу та порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) – перша формула третього розділу.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів слід наводити безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу та числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Рівняння та формули відокремлюють від тексту. Вище і нижче кожної формули залишають інтервал не менше одного рядка. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його переносять після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення ($\times$).

Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилання в подальшому тексті, інші нумерувати не рекомендується.

Порядкові номери позначають арабськими цифрами в круглих дужках біля правого поля сторінки без крапок від формули до її номера. Номер, який не вміщується у рядку з формулою, переносять у наступний нижче формули. Номер формули при її перенесенні вміщують на рівні останнього рядка. Якщо формулу взято в рамку, то її номер записують ззовні рамки з правого боку навпроти основного рядка формули. Номер формули-дроби подають на рівні основної горизонтальної риски формули.

Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула є складовою речення як його рівноправний елемент. Тому в кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації.

Двокрапку перед формулою ставлять лише у випадках, передбачених правилами пунктуації: а) у тексті перед формулою є узагальнююче слово; б) цього потребує побудова тексту, що передує формулі. Розділовими знаками між формулами, котрі йдуть одна під одною і не відокремлені текстом, можуть бути кома або крапка з комою безпосередньо за формулою до її номера.

6.6. Використання скорочень

В роботі повинні бути єдині стандартні позначення. Слід уникати зайвих скорочень. Символи і терміни розміщуються в переліку стовпчиком, у якому ліворуч наводять символ, спеціальний термін, а праворуч – його деталізоване розшифрування. Детальне розшифрування скорочень наводиться у вигляді примітки при першому згадуванні роботи або безпосередньо у тексті (у дужках).

6.7. Список використаних джерел

Список використаних джерел містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. Рекомендована кількість назв – до 20-50.

Список використаних джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний опис оформлюється згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний опис: Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».

Основними елементами бібліографічного опису є інформація про: автора (-ів); назву твору; вид видання (за потреби – про перевидання чи переклад); місце видання, видавництво; рік видання та обсяг публікації. Рекомендується розміщувати літературні джерела в алфавітному порядку за прізвищами авторів або першої літери назв творів. Можна також розміщувати джерела у порядку появи посилань на них у тексті Кваліфікаційної роботи. Авторів, які мають однакові прізвища, записують за алфавітним порядком їхніх ініціалів. Праці одного автора записуються за першими буквами назв його праць. Прізвища авторів наводяться у тій послідовності, в якій вони подані у виданні, та розділяються комами. Якщо це робота двох або трьох авторів, то можна подавати лише прізвище та ініціали першого, додаючи слова «та інш.». Книга, яка має понад три автори, може бути записана у двох варіантах – за назвою або за прізвищем першого автора.

Література, що видана різними мовами, розміщується у такий спосіб: спочатку тексти, написані кирилицею, а потім – латинською.

Якщо у кваліфікаційній роботі використано праці, що розповсюджені на правах рукопису (кандидатські, докторські дисертації, автореферати дисертацій), то при бібліографічному описі використовують інформацію, подану на титульному аркуші.

Журнальні статті описують за схемою: прізвище першого автора, назва статті, ПІБ всіх авторів, назва журналу, рік видання, номер журналу, сторінки, на яких надрукована стаття.

Газетні статті описуються за схемою: прізвище першого автора, назва статті, ПІБ всіх авторів, назва газети, рік видання, число і місяць, сторінки, на яких надрукована стаття.

Статті, опубліковані в наукових збірниках, описують за схемою: автор, назва статті, ПІБ всіх авторів, назва збірника, дані про наукового редактора, місце видання, видавництво, рік видання, сторінки.

У списку можуть бути посилання на публікації у мережі Інтернет. Бібліографічний опис таких джерел передбачає запис джерела (відповідно до вимог бібліографічного опису книги, статей періодичних видань).

У додатку наведено приклад бібліографічного опису використаних джерел.

6.8. Оформлення додатків

Додатки наводяться у кінці роботи після списку джерел. Додатки мають включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття кваліфікаційної роботи (таблиці, графіки, ілюстрації, рекомендації щодо впровадження) і наводяться тільки в разі необхідності.

Додатки у кваліфікаційній роботі оформляються як продовження роботи. Вони повинні мати спільну з рештою роботи наскрізну нумерацію сторінок. Кожний додаток розпочинається з нової сторінки. Додатки позначають послідовно великими літерами українського алфавіту, наприклад, "Додаток А", "Додаток Б". Виняток становлять літери: **Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь**.

Заголовок додатку пишуть посередині (див. оформлення додатків в методичних вказівках). Якщо додаток містить ілюстрації, таблиці і формули, то їх нумерують в межах додатку. Наприклад, таблиця А.1, таблиця А.2, рисунок А.1 і т.ін. Оформлення додатків є завершальним етапом написання Кваліфікаційної роботи.

7. ВИМОГИ ДО РЕЦЕНЗІЙ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Випускна кваліфікаційна робота обов'язково має бути рецензована. Рецензентами можуть бути: провідні спеціалісти виробничих, наукових і проектних організацій.

У рецензії мають висвітлюватися наступні питання: відповідність роботи затвердженню темі та завданню; актуальність обраної теми; ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у кваліфікаційній роботі, їхня достовірність і новизна, повнота викладу основних результатів; якість та глибина проробки основних розділів (теоретичних питань, математичних моделей, розрахунків, технологічних, економічних та інших рішень, експериментальних досліджень тощо); техніко-економічна обґрунтованість обраного варіанта; використання останніх досягнень науки й техніки, новітньої вітчизняної та зарубіжної літератури; якість оформлення пояснювальної записки (ясність та логічність викладання, грамотність тощо), якість виконання графічної частини роботи, виконання вимог ДСТУ при оформленні графічних матеріалів; уміння магістранта використовувати засоби обчислювальної техніки для розв'язування поставлених у роботі задач; практична цінність представленої роботи та доцільність її використання у проектних організаціях або виробництві; загальний рівень підготовки магістранта до самостійного вирішення наукових та інженерних задач; особливі зауваження та рекомендації; загальна оцінка роботи – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та висновок щодо можливості присудження магістранту

кваліфікації магістра. Оцінка обґрунтованості наукових положень роботи, їх достовірності й новизни повинна бути об'єктивною та відбивати як позитивні, так і негативні сторони праці. Зокрема, рецензент має наголосити на ключових проблемах, звернути увагу на висновки й твердження, що викликають сумніви. Необхідно достатньо повно й аргументовано сформулювати, які конкретно отримані нові науково обґрунтовані результати чи розробки в певній галузі науки, що в сукупності вирішують важливу наукову або прикладну задачу. Повнота викладу основних результатів повинна висвітлюватися рецензентом із урахуванням встановлених вимог. Рецензент також оцінює значущість одержаних результатів роботи для науки й народного господарства та висловлює рекомендації щодо їхнього використання. Рецензія складається у довільній формі та повинна бути особисто підписана рецензентом (додаток Д) .

8. ПЕРЕВІРКА НА ПЛАГІАТ

Порядок розгляду фактів академічного плагіату та інших видів порушень академічної доброчесності здійснюється на основі та у відповідності до Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів Придніпровської академії будівництва та архітектури. Кваліфікаційна робота студента має виконуватися із застосуванням загальних засад та правил наукової етики та академічної доброчесності. При виконанні кваліфікаційної роботи студент зобов'язаний:

- з повагою ставитися до авторських прав інших осіб, дослідження яких він використовує при виконанні кваліфікаційної роботи;
- коректно застосовувати інформацію з інших джерел шляхом здійснення належного цитування;
- не допускати проявів академічної недоброчесності, серед яких академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація тощо.

Кваліфікаційна робота, в якій виявлено ознаки академічного плагіату або іншого виду порушення академічної доброчесності, не допускається до захисту та повертається студенту на виправлення та доопрацювання.

Види академічної відповідальності (у тому числі додаткові та/або деталізовані) учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності визначаються спеціальними законами та/або внутрішніми положеннями закладу освіти, що мають бути затверджені (погоджені) основним колегіальним органом управління закладу освіти.

Академічним плагіатом вважається – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення

опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства. Серед інших видів порушень академічної доброчесності, окрім академічного плагіату, є:

- самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі;
- фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу.

Для уникнення академічного плагіату при написанні кваліфікаційної роботи студент зобов'язаний посилатися на авторів та джерела, з яких запозичив матеріали чи окремі дані. У разі використання запозиченого матеріалу без посилання на автора та джерело, дипломна робота рішенням кафедри знімається з розгляду. Перевірці на плагіат підлягає основна частина роботи (без списку використаних джерел та додатків) в електронному вигляді у представлених форматах: «doc», «docx», «rtf». На підставі рішення Вченої ради академії затверджено відсоток унікальності кваліфікаційної роботи і **становить 60%**. Перевірку на плагіат забезпечує одноразово і безкоштовно ректорат університету. Випускові кафедри забезпечуються при цьому демоверсіями ліцензійної програми на антиплагіат. Науковий керівник та студент попередньо повинні бути ознайомлені з встановленими програмою показниками щодо оригінальності тексту. Відповідальність у випадку встановлення факту академічного плагіату або іншого виду порушення академічної доброчесності лежить на авторові роботи. Результати перевірки на академічний плагіат повинні бути обговорені на засіданні кафедри. Перевірка на плагіат повинна бути здійснена не пізніше, як за 14 днів до захисту роботи, включаючи і строк перевірки. Строк перевірки не повинен перевищувати десяти днів. Результати перевірки на академічний плагіат потрібно обговорити на засіданні кафедри. Процедура перевірки на академічний плагіат та її наслідки регулюються «Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів».

9. ПОРЯДОК ПОДАННЯ ДО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Студент здійснює підготовку кваліфікаційної роботи під керівництвом наукового керівника та подає йому роботу для перевірки частинами в установлені терміни відповідно до індивідуального плану написання кваліфікаційної роботи. Недотримання студентом узгодженого з кафедрою

календарного графіка написання кваліфікаційної роботи (несвоєчасне завершення розділів та роботи загалом), розглядається як невиконання ним навчального плану, науковий керівник кваліфікаційної роботи перевіряє виконану частину роботи та надає відповідні рекомендації.

Обов'язковим є публічний розгляд поточних результатів кваліфікаційної роботи. Після усунення всіх зауважень керівника студент завершує оформлення роботи й подає її науковому керівникові для підсумкової перевірки на предмет відповідності встановленим вимогам. За умови належного виконання роботи науковий керівник допускає її до попереднього захисту.

Попередній захист проводиться не пізніше ніж за 2 тижні до захисту кваліфікаційної роботи. Термін захисту кваліфікаційної роботи доводиться до відома студентів не пізніше ніж за два місяці.

Студент подає до попереднього захисту роботу у завершеному вигляді. У разі виявлення недоліків йому може бути надано певний термін для їх усунення. Недоліки за своїм характером та змістом можуть розглядатись як:

- недоліки теоретичного характеру – неповнота чи поверховість розгляду окремих питань, компілятивний характер кваліфікаційної роботи, суперечливість позицій автора, невірна оцінка існуючих теоретичних положень, відсутність власних висновків та пропозицій тощо;

- недоліки спеціально-юридичного характеру – розгляд студентом нормативних актів чи окремих їх положень, що втратили чинність, як чинних; незнання нового законодавства; недостатнє орієнтування у тенденціях сучасної юридичної практики тощо;

- недоліки техніко-юридичного характеру – неповне чи неточне наведення у кваліфікаційній роботі назв та окремих положень нормативних актів, неточний їх переклад, невірне посилання на джерела їх опублікування тощо;

- недоліки редакційного характеру – невірні чи неточні посилання на літературні джерела, орфографічні та пунктуаційні помилки.

- недоліки у кресленнях.

Крім зазначених, можуть мати місце й інші недоліки – порушення загальних вимог щодо кваліфікаційної роботи (перевищення обсягу, відсутність обов'язкових складових змісту, недоліки в зовнішньому оформленні кваліфікаційної роботи тощо), невиправдані запозичення з літератури, не проходження кваліфікаційної роботи на аутентичність тексту.

У разі невідповідності роботи встановленим вимогам та не усунення суттєвих недоліків студент може бути не допущеним до захисту.

На титульній сторінці кваліфікаційної роботи у разі допуску до захисту ставиться підпис наукового керівника. Виконану роботу подають науковому керівникові та рецензенту не пізніше, ніж за 2 тижні до захисту.

Внесення змін у роботу після складання відгуку наукового керівника та рецензій не допускається. Випускна робота разом з відгуком керівника

та рецензіями передається на кафедру за 10 днів до початку державної атестації.

Кваліфікаційна робота до захисту не допускається у разі, коли вона не має відгуку наукового керівника або рецензій.

Для захисту кваліфікаційної роботи наказом ректора створюється державна екзаменаційна комісія (ДЕК) зі складу найбільш досвідчених працівників професорсько-викладацького складу та досвідчених фахівців галузі. Комісія проводить свої засідання відкрито та згідно з графіком її роботи, який затверджується ректором. Захист кваліфікаційної роботи проводиться публічно.

Державна екзаменаційна комісія повинна на день захисту мати:

- допуск деканату до захисту кваліфікаційної роботи зі спеціальності;
- наказ про затвердження складу Державної екзаменаційної комісії ;
- назви затверджених кваліфікаційних робіт;
- кваліфікаційні роботи магістрів;
- графічний матеріал до кваліфікаційної роботи;
- відгук наукового керівника;
- завірена рецензія.

Студент повинен під час захисту у стислому вигляді:

– обґрунтувати актуальність теми та охарактеризувати структуру роботи;

- визначити об'єкт та предмет дослідження;
- висвітлити постановку проблеми за темою дослідження;
- стисло викласти найбільш важливі положення та основний зміст роботи;

– окреслити можливості практичного використання результатів роботи;

- визначити перспективи подальших досліджень з обраної тематики.

На виступ студента перед відводиться до 10-15 хвилин. Текст виступу студента на захисті кваліфікаційної роботи має бути погоджено з науковим керівником.

Виступ та відповіді на запитання, зауваження й побажання, указані в рецензії на роботу загалом, повинні показати найвищий рівень теоретичної підготовки студента, його всебічну ерудицію та вміння доступно викласти основні результати проведеного дослідження.

За результатами захисту кваліфікаційної роботи магістра державна екзаменаційна комісія на своєму закритому засіданні ухвалює рішення щодо оцінки кожної кваліфікаційної роботи індивідуально та про присвоєння студенту кваліфікації з видачею йому диплома державного зразка (установленого зразка або з відзнакою). Рішенням державної екзаменаційної комісії в протоколі можуть бути відзначені дипломні роботи, які складають теоретичну або практичну значимість.

Повторний захист магістерської кваліфікаційної роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється. Рішення ДЕК оголошується прилюдно в день захисту кваліфікаційних робіт. Воно є остаточним і оскарженню не підлягає. Оцінка, визначена комісією, відображається в протоколі та залікових книжках.

Якщо студент не з'явився на засідання ДЕК для захисту кваліфікаційної роботи, то в протоколі комісії відзначається, що він є неатестованим у зв'язку з неявкою на засідання ДЕК.

При встановленні плагіату повторний захист кваліфікаційної роботи не дозволяється. Студент має право бути повторно допущеним до захисту тільки після опрацювання нової теми, визначеної кафедрою.

Кваліфікаційні роботи після захисту передаються на кафедру де складається архівний опис робіт, передаються до архіву і зберігаються там протягом п'яти років. Відповідальність за їх збереження несе архіваріус.

Автор кваліфікаційної роботи має продемонструвати вміння логічно та аргументовано викладати матеріал; коректно використовувати, математичні та інші методи; проводити власні дослідження; володіння навичками узагальнення; формулою; працювати з інформаційними джерелами; ініціювати та обґрунтовувати інноваційні підходи та напрями вирішення задачі, що досліджується, вміти оформлювати креслення.

Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи є:

- чіткість, повнота та послідовність розкриття кожного питання плану і теми роботи в цілому;
- науковість стилю викладання;
- відсутність орфографічних і синтаксичних помилок;
- правильне оформлення роботи відповідно до стандартів;
- правильне оформлення креслень.

Кваліфікаційна робота, в якій розкрито тему, прореферовано необхідні літературні джерела, проаналізовані відповідні інформаційні та статистичні бази даних, проведені дослідження, креслення не відповідають встановленим вимогам, сформульовані висновки без необхідного їх обґрунтування допускається до захисту, але не може бути оцінена вище ніж **«задовільно»**.

Робота в якій зроблене власне оцінювання використаних літературних джерел, самостійно проаналізовано підібраний матеріал, звітні дані підприємства/організації, на базі якого досліджувалася тема, проведені комплексні дослідження, креслення частково не відповідають встановленим вимогам, зроблені висновки та сформульовані пропозиції, але вони не є достатньо аргументованими, може бути оцінена на **«добре»**.

Робота у якій зроблені власні оцінювання використаних літературних джерел, використані сучасні методи дослідження, побудовано і формалізовані моделі проблеми, проведені комплексні наукові дослідження, розрахунки і на їх основі – аргументовані висновки та обґрунтовані пропозиції, а результати наукового дослідження опубліковані у наукових

виданнях та матеріалах наукових конференцій і креслення відповідають встановленим вимогам, може бути оцінена на **«відмінно»**.

Результати захисту дипломних робіт оцінюються з використанням Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) (за шкалою «А», «В», «С», «D», «Е», «FX»); національної системи («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»); власної системи ВНЗ (наприклад, за 100-бальною шкалою); комплексної системи оцінювання.

За результатами публічного захисту кваліфікаційної роботи на закритому засіданні ДЕК більшістю голосів приймає рішення щодо оцінки захисту і роботи (враховуючи відгук керівника, зовнішнього та внутрішнього рецензентів, зміст доповіді, відповіді на запитання).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Новітнє земельне законодавство України. Збірник нових нормативних актів. Під загальною ред. Л.Я.Новаковського.- К.: 2006. – 448с.
2. Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки. – Указ Президента України від 3 грудня 1999 року № 1529/99
3. Андрійшин І.М., Сохнич А.Я. Методологічні основи оптимізації охорони природи і землекористування: Монографія. – Львів. Українські технології, 1998. – 136с.
4. Генсірук С.А. Регіональне природокористування. Львів: Світ, 1992. – 336с.
5. Дроздяк М.В., Казьмір П.Г. Просторова організація агроландшафтів: Навч. посібник. – Львів. 2007. – 185с.
6. Казьмір П.Г. Протирозійна організація території сівозмін. Навч. посібник. – Львів: ЛДАУ, 2007. – 141с.
7. Третяк А.М. Землевпорядне проектування: теоретичні основи і територіальний землеустрій: Навч. посібник. – К.: Вища освіта, 2006. – 528с.
8. Новаковський Л.Я., Третяк А.М., Добряк Д.С. Земельна реформа і землеустрій в Україні. – Київ, 2001. – 133с.
9. Довідник із землеустрою/ Л.Я.Новаковський, Д.І.Бабміндра/-Київ: Аграрна наука, 2015-491с.
10. Пастернак В.І., Флекей З.П. Землевпорядне проектування: впорядкування території багаторічних плодоягідних насаджень. Навчальний посібник. За заг. ред. З.П. Флекея. – Львів: Апріорі, 2005. – 124с.
11. Третяк А.М. Історія земельних відносин і землеустрою в Україні: Навч. посібник. – К.: Аграрна наука, 2002. – 280с.

Допоміжна

1. Андришин М.В., Шулейкин А.Д. Межхозяйственное землеустройство. Львов, 1972.
2. Внутрихозяйственное землеустройство. Под ред. проф. А.Д.Шулейкина. Львов, 1971.
3. Флекей З.П. та інші. Формування прибудинкових територій багатоквартирної житлової забудови населених пунктів”. Вісник. Львів. держагроуніверситет. Землевпорядкування і земельний кадастр. №4, Львів, 2001.
4. Конституція України, Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-D0%B2%D1%80#Text>
5. Земельний кодекс України, Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
6. Закон України «Про землеустрій», Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15>
7. Закон України «Про Державний земельний кадастр», Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/go/3613-17>
8. ПКМУ 1051 «Про затвердження Порядку ведення Державного земельного кадастру», Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/go/1051-2012-%D0%BF>
9. ПКМУ 476 «Порядок проведення інвентаризації земель», Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/go/476-2019-%D0%BF>
10. Геодезія. Навчальний посібник. – К: Центр учбової літератури, 2008. – 296 с. Режим доступу https://drive.google.com/file/d/1xVNR3Au_lpgmEPykNC0QLdyrdzcTKmLU/view?usp=sharing
11. Порядок ведення Державного земельного кадастру, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2012 р. № 1051, Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/go/1051-2012-%D0%BF>
12. Інженерна геодезія. Монографія. - Київ: Віпол, 2012. -618 с. : табл. 52, іл. 304. - SBN 978-966-646-125-7. Режим доступу <https://www.twirpx.com/file/2435018/>
13. Геодезія. Частина перша. Топографія: навч. посібник / А.Л. Островський, О.І. Мороз, З.Р. Тартачинська, І.Ф. Гарасимчук. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. – 440 с. Режим доступу https://pgasa365-my.sharepoint.com/:b:/g/personal/ishutina_hanna_365_pgasa_dp_ua/EVQ9hm_v_Ms9EtD2XKvTqVdgB_NzTGkDwiV0xNsltQ-CZ6wQ?e=1GfTQu
14. Про охорону земель. Закон України, Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/962-15#Text>
15. Про оренду землі. Закон України, Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/161-14#Text>

ДОДАТКИ

Додаток А

ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА
АРХІТЕКТУРИ

Цивільної інженерії та екології

(повне найменування інституту, факультету)

Кафедра «Автомобільні дороги, геодезія та землеустрій»

(повна назва кафедри)

Пояснювальна записка

до кваліфікаційної роботи

«Магістр»

(рівень вищої освіти)

на тему: **«ОРГАНІЗАЦІЯ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ І ПОСЕЛЕНЬ З
ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИМИ ФУНКЦІЯМИ»**

Виконав: студент II курсу,
Групи ГІЗ-22 мп
спеціальності
193 «Геодезія та землеустрій»
(шифр і назва спеціальності)

Ярмоленко А.О.
(прізвище та ініціали)

Керівник Кульбака О.М.
(прізвище та ініціали)

Рецензент Литовченко І.Г.
(прізвище та ініціали)

Оцінка на захисті:
Національна
шкала _____

Кількість балів _____ Оцінка:
ECTS _____

Секретар ЕК _____ Гряник В.О.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Дніпро – 2023

ЗМІСТ**ВСТУП****РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЛЯМИ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ
В СУЧАСНИХ УМОВАХ**

- 1.1. Сутність, напрямок, зміст та принципи державного
Управління земельними ресурсами
- 1.2. Зарубіжний досвід управління земельними ресурсами
- 1.3 Законодавча база та методичні основи управління землями
сільськогосподарського призначення

Висновок до першого розділу

**РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ТА АНАЛІЗ ЗЕМЕЛЬ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ КРИНИЧАНСЬКОГО
РАЙОНУ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

- 2.1. Загальні відомості та характеристика об'єкту
- 2.2. Аналіз використання земельного фонду
досліджуваного об'єкта
- 2.3 Соціально-економічний розвиток Криничанського району
Дніпропетровської області

Висновок до другого розділу

**РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ
ЗЕМЛЯМИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ У
КРИНИЧАНСЬКОМУ РАЙОНІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
В СУЧАСНИХ УМОВАХ**

- 3.1. Механізми управління земельними відносинами в контексті
забезпечення сталого розвитку
- 3.2. Концептуальні засади формування системи управління землями
сільськогосподарського призначення
- 3.3. Економічні та екологічні основи управління землями
сільськогосподарського призначення на базовому рівні

Висновок до третього розділу

**РОЗДІЛ 4. ПРАКТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ РОЗРОБЛЕНИХ
ПРОПОЗИЦІЙ НА ПРИКЛАДІ ВОЗНЕСЕНСЬКОГО РАЙОНУ
МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ****РОЗДІЛ 5. ОХОРОНА ПРАЦІ ПРИ ВИКОНАННІ
ЗЕМЛЕВПОРЯДНИХ РОБІТ****ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ****СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ****ДОДАТКИ**

*Додаток В***ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА
АРХІТЕКТУРИ**Інститут, факультет Цивільної інженерії та екологіїКафедра Автомобільні дороги, геодезія та землеустрійРівень вищої освіти магістр
(шифр і назва)Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій»
(шифр і назва)Освітня програма Геодезія та землеустрій
(назва)**ЗАТВЕРДЖУЮ**В.о.завідувача кафедри
кандидат технічних наук, доцент
Є.О.Ландо
«___» _____ 2023 року

(підпис)

**З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ**Ярмоленко Антоніна Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема проекту (роботи) **«Організація сільських територій і поселень з туристично-рекреаційними функціями».**керівник проекту (роботи) к.е.н, доцент Кульбака О.М.
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)затверджені наказом вищого навчального закладу від **“27” 09. 2022 року № 456-КС**

2. Строк подання студентом проекту (роботи) _____

3. Вихідні дані до проекту (роботи) 1.Законодавча та нормативно-правова база України 2.Наукові публікації та науково-методична література. 3. Фонд Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. 4. Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://zakon4.rada.gov.ua/>) 5. Фонд бібліотеки ПДАБА 6. Дані на он-лайн веб-порталах зарубіжних країн.4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно дослідити) 1. Сільський зелений туризм. 2. Потенціал сільських територій на засадах розвитку сільського зеленого туризму. 3. Особливості організації туристично-рекреаційного середовища об'єднаних територіальних громад. 4. Оцінка ресурсного потенціалу сільського зеленого туризму в Запорізькій області. 5. Прийоми архітектурно-планувальної організації туристично-рекреаційного середовища сільських територій і поселень. 6. Рекомендації щодо нормативно-правового забезпечення рекреаційних функцій сільських територій і поселень.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

1. Зміст сільського, зеленого й екологічного агротуризму.
 2. Зміст сільського зеленого туризму в головних ознаках, послугах, інфраструктурному та організаційному забезпеченні.
 3. Механізм формування конкурентоспроможного туристичного продукту сільського зеленого туризму.
 4. SWOT-аналіз можливостей розвитку сільського зеленого туризму для Запорізької області.
 5. Прийом розгалуженого і компактного розміщення елементів туристично-рекреаційного середовища.
 6. Прийом розміщення елементів лінійно-кільцевого туристично-рекреаційного середовища.
 7. Рекомендації щодо нормативно-правового забезпечення рекреаційних функцій сільських територій і поселень.
6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Кульбака О.М.	25.09.2022	09.10.2022
2	Кульбака О.М.	10.10.2022	30.10.2022
3	Кульбака О.М.	31.10.2022	20.11.2022
4	Шаломов В.А.	21.11.2022	27.11.2022

7. Дата видачі завдання 25.09.2022

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
	Вступ		
1	Теоретико-методичні основи дослідження сільського зеленого туризму в системі розвитку сільських територій	09.10.2022	
2	Аналіз основних тенденцій розвитку туристично-рекреаційного середовища та його специфіка для запорізької області.	30.10.2022	
3	Наукові засади архітектурно-планувальної організації сільських територій та поселень з туристично-рекреаційними функціями	20.11.2022	
4	Охорона праці та безпека в надзвичайних ситуаціях	27.11.2022	
	Висновок		

Здобувач

_____ (підпис)

А.О. Ярмоленко
(прізвище та ініціали)

Керівник проекту (роботи)

_____ (підпис)

О.М. Кульбака
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Актуальність теми роботи. Україна має великий й унікальний туристично-рекреаційний потенціал...

Мета і завдання дослідження. Мета кваліфікаційної роботи – дослідження є розвиток...

Об’єкт дослідження сільські території і поселення з туристично-рекреаційними функціями.

Предмет дослідження принципи архітектурно-планувальної організації....

Методи дослідження. Загальна методика дослідження включає методи: вивчення та аналізу картографічних....

Інформаційна база дослідження. Загальнотеоретичні положення містобудівного...

Наукова новизна

Вперше:

- сформульовано основні принципи «просторової трансформації»

Удосконалено:

- концептуальний підхід у розумінні

Отримали подальший розвиток:

-прийоми архітектурно-планувальної.....

Практичне значення одержаних результатів Основні наукові положення можуть використані в лекційному матеріалі таких предметів «Планування та розвиток територій»...

Особистий внесок здобувача. Кваліфікаційна робота є самостійним завершеним науковим дослідженням...

Апробація одержаних результатів дослідження. За основним положенням та практичним результатом....

Структура і обсяг дипломної роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, чотирьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаної літератури, додатків.

ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА
ТА АРХІТЕКТУРИ

РЕЦЕНЗІЯ НА МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ

Студент гр. ГІЗ-22мп Шмалько Артем Олександрович

Тема магістерської роботи «Удосконалення методів формування земельних сервітутів».

Наявність науково-дослідної частини вирішення науково-прикладної задачі удосконалення методів формування земельних сервітутів для об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури з метою забезпечення раціонального землекористування та захисту публічних і приватних інтересів.

Обсяг пояснювальної записки 85 сторінок і графічної частини 8 аркушів.

Актуальність У магістерській роботі досліджується надзвичайно важлива проблема- удосконалення методів формування земельних сервітутів. На сьогодні в Україні законодавчо визначені тільки земельні сервітути, формування яких спрямовано на вирішення переважно приватних інтересів власників та користувачів земельних ділянок. Варто зазначити, що наданий в законодавстві перелік не можна оцінювати як вичерпний. До того ж, законодавче визначення, що земельний сервітут має здійснюватися способом, що є найменш обтяжливим, не має детальних пояснень і рекомендацій, які саме критерії мають бути врахованими для зменшення негативного впливу сервітуту на властивості земельної ділянки, щодо якої він встановлений. Це призводить до ущемлення первинного права власності, набутого на земельну ділянку, яка в подальшому обтяжується сервітутом і створює багато проблем для власника «замкнутої» земельної ділянки.

Якість креслярського матеріалу в дипломній роботі представлені 8 аркушів А1 креслярського матеріалу, вони відповідають до вимог ГОСТУ.

Якість пояснювальної записки Робота містить всі складові магістерського дослідження: вступ, основну частину (4 розділів), висновки та ґрунтовні пропозиції, додатки. Надає вагомості дослідженню цікавий статистичний матеріал, який й викладений в додатках. Зміст розділів відповідає темі магістерської роботи. Вони побудовані логічно, у взаємозв'язку між собою. Слід відмітити наявність авторської позиції щодо викладеного, а також орфографічну і стилістичну грамотність, вміння користуватися категорійним апаратом. Автор вдало використовує праці вітчизняних та закордонних фахівців, які досліджують ринок землі сільськогосподарського призначення в Україні. Магістрант вміло користується бібліографічним апаратом для викладення своїх думок, про

що свідчить вагомий список використаних джерел та посилань на них у роботі.

Практична цінність, реальність При формування земельних сервітутів задіяні правові, планувальні, економічні, адміністративні та методи судочинства. Правові, планувальні, економічні, адміністративні методи потребують удосконалення для приватних земельних сервітутів і розробки нових механізмів для публічних. При формуванні публічних сервітутів містобудівна документація відіграє визначальну роль при визначенні місця розташування об'єкта сервітуту та легітимності подальшого його формування, проектна - при встановленні їх розмірів, землевпорядна - при наданні правового режиму використання земель в межах дії сервітуту. Встановлення земельної ділянки приватних сервітутів відбувається при розробленні землевпорядної документації. Обґрунтоване рішення щодо формування земельних сервітутів можливо при поєднанні та інтеграції різних видів вихідних даних. До переваг даної роботи належить і те, що автор запропонував технологію формування земельного сервітуту як приватного, так і публічного, має включати етапи: аналітичний, оціночний, проектний, реєстраційний.

Отримані результати дозволили:

1. Обґрунтувати необхідність поєднання містобудівної, землевпорядної та проектної документації при формуванні земельних сервітутів.
2. Систематизувати чинники, що обумовлюють ефективність формування земельних сервітутів з урахування площі їх поширення.
3. Обґрунтувати критерії оптимального встановлення земельної ділянки приватного і публічного сервітуту.
4. Визначити структуру витрат при формуванні земельних сервітутів.
5. Удосконалити існуючий порядок формування приватних земельних сервітутів.
6. Розробити технологічну модель формування публічних земельних сервітутів.

Недоліки, зауваження Зауваження відсутні. Робота виконана на достатньо високому рівні та заслуговує високої оцінки, а її автор – присвоєння кваліфікації магістра.

Використання обчислювальної техніки при написанні дипломної роботи використовувались такі ЕВМ і програмні продукти: windows пакети (word, xl).

Оцінка магістерської роботи «відмінно» .

Рецензент Литовченко Ігор Григорович
(прізвище, ім'я, по батькові)

Посада Головний спеціаліст відділу містобудування, архітектури і земельних відносин Сурсько-Литовської ОТГ.

«01» грудня 2023 р.